

214. Van Dale, de letter P (3)

1. De wereld is een pijpkaneeel, elk zuigt eraan en krijgt zijn deel. Een tefalcoating (Jaarboek 2009) in een pan fungeert als antiaanbaklaag. Het interieur telde tig (een tig-tal) bamboestoelen. Tot nog toe (tot nu toe) is er geen reden ze te vervangen. Als je 'stomverbaasd' goed schrijft, dan win je met dit dictee dik verdiend. Bol staan is een grappig werkwoord. De van hoerierij bolstaande opera X van Y bevatte onder andere een gezongen hoerenrei. Opeens pats-boem was ze verdwenen. Hij zei het paucorum hominum, paucis verbis.

2. Drinken we vandaag die fles pauillac op? Het paulianus handelen heeft met een faillissement te maken. Over het paulinisch (paulijns) privilege leest u in 1 Korintiërs 7, vers 15 (7:15). Een paumelle is een scharnier. Een blinde vink is een voorbeeld van een paupiëtte. Jan heeft de paus gezien, Piet is in Rome geweest en heeft de paus juist niet gezien. Avignon is de pausenstad. Wat is een pauschalpolis? Die koning was in se een pauvre sire. De pauwkalkoen is een honduraskalkoen. Een pavie (meervoud: pavieën) is een van de perziken met wollige schil. Een pavlovreactie is een onwillekeurige reactie op een stimulus.

3. Hoeveel is een PB [pee-bee], een petabyte? Zoek dat maar op! Welke pax imperii prefereert u: de pax Romana, de pax Americana, de pax Britannica of kiest u toch maar voor de pax aeternica of de pax Dei? De paying guest stelde zijn kamerhuur payabel, inclusief zijn pay-per-view voor de pay-tv. De dief van het Pd [pee-dee], het palladium werd op de pd [pee-dee] (plaats delict) betrapt. De Nederlandse PCOB is de Protestants-christelijke Ouderenbond. Kent u de PCGD [pee-see-gee-dee] nog, de postcheque-en-girodienst [GB], een voorloper van de Postbank?

4. Heb je het P-biljet al ingevuld? Het pcb is polychloorbifenyl. Volgens mij lag het niet alleen aan zijn darm, dat PDS [pee-dee-ès] (prikkelbaredarmsyndroom). In het pdf-document meldde hij, dat hij zijn pdb [pee-dee-bee], het praktijkdiploma boekhouden, gehaald had. Peauter (piauter) is een legering van lood en tin. Hij reed in zijn asobak, de P.C. Hooftractor (beide: Jaarboek 2007). Lust je peultjes? En pecannoten? Heb jij wel eens (weleens) peccadilles (kleine zonden) begaan? Dan is een peccavi, een rouwmoedige schuldbekentenis, vereist. Haar pecorino en pêche melba gaf ze op. Daarna nam ze een pechpil (morning-afterpil). Pecuniae causa hield zij van hem. Pecunia is geld; het komt van pecus (vee), toen nog betaalmiddel. Bij peeling (scrub) worden dode huidcellen verwijderd.

5. Zit me niet te peeën! Peer de Schuimer was een berucht piraat. Jan, Peer en Pauw zijn Jan en alleman. Het Pehlevi (Pahlavi) is de taal waarin de Middelperzische zoroastrische literatuur is geschreven. Het peigné vind je in de textielindustrie. Daarin is een peigneur een onderdeel van een kaardmachine. Jan Cremer initieerde de peinture barbarisme. Collaborateur en deerne zijn pejoratieven, die zijn dus niet melioratief. De dief werd pekaan gemaakt. Had de literair onderlegde pekingmens al weet van de grote pekelpas? Een van de mogelijke wegverhardingen is pekmortelmacadam.

6. Prachtig, die pelagische fauna en bentische vissoorten. Kijk daar: een toom gepelde kippen! De hele kamer was pêle-mêle gehaald. De schelp van Compostela is een bekend middeleeuws pelgrimsinsigne. Een pelita is een Indisch nachtlampje. Er gaan veel pellets op een pallet. De Peloponnesische Oorlog ging tussen Sparta en Athene. Een pawpaw is een fruitboom. Zo meteen komt de zielenknijper. Je kunt beter niet voor het peloton komen. Een pelsbij is een sachem. Hij was lid van de PEN-club. Zij brandde een penariepitje. Het pencak silat is een Indonesische vechtsport.

7. De penceetaart op de tafel met een penseeversiering van viooltjes kostte twee pence en hij betaalde met twee penny's. Een pendeloque is een hanger van edelgesteente. Pendente lite geven we geen commentaar. We hadden een pendjerelik als schoorsteenloper. Een pennenlikker was Meester Pennewip. Een penningsteen is een nummuliet. Wie won dit jaar het Gouden Penseel? Het

pentecostalisme is het geheel van religieuze ideeën van de pinksterbeweging. Een pentakel is een drudevoet (druïdevoet, pentagram). Een pentito is een bekeerde maffioso (een spijtoptant die samenwerkt met de politie). Een peon is een vaquero. De (Spaanse) peper heet ook wel lombok (tjabé).

8. Hanna en Martina vormden een peper-en-zoutstel. Een bekende en geliefde likeur is (crème de) menthe (pepermuntlikeur). De gereformeerden werden vulgair ook wel pepermuntvreterers genoemd. Een pépinière is een boomkwekerij, een pepita is een dessin van kleine ruitjes en een pépite is een goudklomp. Dit moet peracut (acuter dan acuut) gebeuren. De nieuwe vinding werd per accidens ontdekt. De vergadering ging sans ambages (antoniem: per ambages) en per acclamationem akkoord. Een percolator is een doorzichtigapparaat. Per cassa is een financiële uitdrukking en betekent: contant.

9. Het voegwoordelijke bijwoord per consequentiam betekent: bijgevolg. Hij had de functie per dativum verkregen. Wat is perequatie ook weer? Een perikoop is een gedeelte uit de Heilige Schrift. Hij had veel perirenaal vet. Bij de elektronenbuizen onderscheiden we de diode, de triode, de tetrode, de penthode – schrijf het net als Wikipedia maar zonder h – en de hexode. Het pent is een gewestelijke, brijachtige spijs. Het Pentagon heeft de vorm van een pentagoon. Wanneer gebruik je nu een pen-en-gatverbinding? Ik voldeed mijn schuld bij de quaestor. De penny-a-liner produceerde en passant ook nog een penny dreadful.

10. Per jocum werd hij als peritus artis aangemerkt. Vellum is fijn perkament. Perlon is een uit caprolactam vervaardigde polyamide kunststof. Het transportbedrijf was per mare per terras paraat. Pernicieuze anemie is een ernstige bloedziekte. Het goed was per obliquum verkregen. Ook met een glas perrier kun je geen perpetuum mobile arrangeren. Ze schoten een pershing af. Persoonsnaamkunde heet ook wel antroponymie. Dat wist ik niet: perspex is polymethylmethacrylaat.

Rein Leentfaar